

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLAS I-IV LICEUM PLASTYCZNEGO

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) wynika bezpośrednio z realizacji celów programu, a równocześnie odnosi się do Wewnętrznego Systemu Oceniania w szkole (WZA). System oceniania, dotyczący przedmiotu rysunek i malarstwo jest spójny z celami i zadaniami szkoły. Ocenianie jest procesem gromadzenia informacji o wiedzy i umiejętnościach uczniów, wspieraniem ich szkolnej kariery oraz służy podnoszeniu motywacji do uczenia się. Zasadniczo system oceniania składa się z dwóch elementów:

- Ocenianie bieżące ma za zadanie wspierać uczenie się. Uwzględnia ono aspekt społeczno-wychowawczy, tzn. wkład pracy ucznia, jego możliwości intelektualne i jego rozwój. Ocenianie to jest sposobem uzyskiwania systematycznej informacji o szkolnych osiągnięciach uczniów, zatem ma charakter kształtujący. W przypadku oceny z przedmiotu rysunek i malarstwo, oceny bieżące mają bardzo duży wpływ na ocenę śródroczną lub roczną. Jeżeli uczeń wykonał przewidzianą programem liczbę zadań w ciągu roku – ze średniej tych ocen może wynikać ocena końcowa. W innym przypadku na ocenę końcową wpływa negatywnie brak realizacji niektórych zadań. Ocenianiu bieżącemu podlega:
 - praca uczniów na lekcji,
 - zadania domowe,
 - inne przejawy aktywności ucznia,
 - zainteresowanie przedmiotem,
 - systematyczność jego pracy,
 - liczba wykonanych zadań przewidywanych na dany semestr zależy od wieku ucznia i klasy.
- Ocenianie sumujące służy weryfikacji osiągnięć dydaktycznych ucznia, dotyczących danego semestru lub roku. Ocena sumująca ma charakter dydaktyczny (nie uwzględnia aspektu społeczno-wychowawczego). Podstawową formą oceniania sumującego są przeglądy prac uczniów oraz ich sukcesy szkolne i pozaszkolne, a zwłaszcza przeglądy i promocje związane z przedmiotem. Na ocenę sumującą wpływ ma też liczba prac wykonanych przez ucznia w ciągu roku w szkolnego oraz zadania przyniesione z domu (ze względu na liczbę uczniów w grupach, przeglądy tych ostatnich mogą się odbywać systematycznie w ciągu semestru). Na ocenę sumującą

wpływają również wystawy indywidualne ucznia, organizowane w pracowni oraz w auli szkolnej (około 50 prac).

Nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów. Nie oznacza to jednak, że wykonanie zadania może się rozciągać w czasie bez końca. W pedagogice artystycznej ważne znaczenie ma nie tylko charakter, ale też liczba wykonywanych przez ucznia prac. Im więcej uczeń ćwiczy, tym wyższe osiąga efekty. Bezzasadne przeciąganie zadania w czasie, powoduje zanik wszelkiej dyscypliny artystycznej. Wymagania niższego poziomu są automatycznie wymaganiami wyższego poziomu.

Kryteria oceny zadań plastycznych.

- Zgodność z tematem.
- Obecność wszystkich założonych problemów.
- Walory artystyczne.
- Umiejętności warsztatowe.
- Czas realizacji.
- Indywidualny charakter prac.
- Nowatorskie rozwiązania.

Stopień niedostateczny otrzymują uczniowie, którzy nie spełnili wymagań na stopień dopuszczający.

Stopień dopuszczający - otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu przynajmniej w 40 %,
- podejmują niektóre zadania, ale w sposób niewystarczający,
- ich praca nie odpowiada w pełni postawionym problemom,
- stosują się tylko do nielicznych uwag nauczyciela,
- w niewielkim stopniu rozwijają się plastycznie,
- w bardzo małym zakresie wykonują samodzielne prace domowe
- w ciągu roku szkolnego wykonują przynajmniej ok. 20 prac w formacie wymaganym programem.

Stopień dostateczny - otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu przynajmniej w 51 %,
- podejmują prawie wszystkie zadania,
- w ich pracach zrealizowane są niektóre z założonych celów,
- w zasadzie stosują się do uwag nauczyciela,
- widoczne są szanse na rozwój,
- pracują samodzielnie w domu, ale w podstawowym tylko zakresie realizują zadania domowe,
- w ciągu roku szkolnego wykonują przynajmniej ok. 30 prac w formacie wymaganym programem.

Stopień dobry - otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu przynajmniej w 75 %,
- podejmują zawsze zadanie,
- stosują się do wszystkich uwag nauczyciela i potrafią z nich korzystać w sposób kreatywny,
- powierzone zadania wykonują prawie samodzielnie,
- realizacja ich zadania przebiega na dobrym poziomie,
- prawidłowo rozwiązują postawiony problem,
- pracują samodzielnie w domu, a ich prace domowe realizowane są na dobrym poziomie,
- poziom ich prac pozwala na pierwsze, indywidualne wystawy w pracowni,
- w ciągu roku szkolnego wykonują przynajmniej ok. 40 prac w formacie wymaganym programem.

Stopień bardzo dobry - otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu przynajmniej w 91 %,
- zawsze podejmują zadanie,
- ich prace w pełni odpowiadają założonym celom,
- powierzone zadania wykonują samodzielnie,
- prace mają pewne walory artystyczne,
- prace pokazywane są w ciągu roku na wystawach zbiorowych i indywidualnych,
- poziom prac domowych i szkolnych pozwala na indywidualne wystawy w pracowni i w auli szkolnej, a nawet zewnętrzne,
- w ciągu roku szkolnego wykonują ponad 50 prac w formacie wymaganym programem.

Stopień celujący - otrzymują uczniowie, którzy:

- spełniają wszystkie wymagania edukacyjne sformułowane dla swojego poziomu,
- samodzielnie realizują zadanie,
- ich prace w pełni odpowiadają założonym celom,
- mają szczególne walory artystyczne,
- przejawiają szczególną inwencję twórczą,
- ujawniają wyjątkowe zdolności artystyczne,
- są bardzo aktywni twórczo również poza pracownią,
- ich prace pokazywane są w ciągu roku na wystawach indywidualnych,
- bardzo dużo pracują poza pracownią,
- aktywnie uczestniczą w ogólnopolskich przeglądach i plenerach organizowanych przez szkołę, Centrum Edukacji Artystycznej i placówki szkolnictwa artystycznego,
- wykonują w roku szkolnym ponad 70 prac wymaganego formatu,
- uczestniczą w wystawach indywidualnych w szkole i poza szkołą,

- osiągają wymierne sukcesy w konkursach przedmiotowych organizowanych poza szkołą, z koniecznym uwzględnieniem udziału w konkursach organizowanych przez Centrum Edukacji Artystycznej i szkolnictwo artystyczne.

WARUNKI UZYSKANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

Warunkiem otrzymania oceny wyższej niż przewidywana jest ponowne wykonanie wszystkich prac plastycznych przewidzianych programem danego semestru (roku szkolnego) i ich prezentacja. Jeżeli prace wykonane są samodzielnie na wyższym poziomie niż poprzednio – nauczyciel ustala ocenę wyższą.

WYMAGANIA PROGRAMOWE

KLASA I

I. RYSUNKOWE STUDIA Z NATURY

Materiał nauczania.

- Forma, charakter formy.
- Przeskalowanie.
- Materia i jej rodzaje, zróżnicowanie fakturowe i walorowe.
- Walor - gradacja szarości od bieli do pełnej czerni.
- Światłocień, jako sposób uzyskania iluzji przestrzeni.
- Różne usytuowanie oświetlenia sztucznego (punktowego) względem obiektu.
- Oświetlenie naturalne (miękkie i ostre).
- Kreska i plama kształtująca ogólny wyraz pracy.
- Analiza realizowanego problemu.
- Różne rodzaje środków ekspresji.
- Synteza formy.
- Kompozycja, konstrukcja, struktura rysunku.
- Problem równowagi w rysunku.
- Skala i zmiana skali.
- Kompozycja otwarta i zamknięta.
- Problem przestrzeni i sposoby uzyskania iluzji przestrzeni – perspektywa.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Rozróżnia pojęcia i terminy związane z formą dzieła, jak np. kompozycja i jej rodzaje, walor i skala walorowa, budowa i konstrukcja układu przedmiotów, materia, światłocień, kreska i plama jako sposoby kształtowania plastycznego.
- Zna i charakteryzuje różne rodzaje perspektyw.

- Rozumie pojęcie skali przedmiotu.
- Postrzega różnice tonalne.
- Rozróżnia szkic, studium i syntezę przedmiotu.
- Definiować (określać) ww. pojęcia i wskazywać przykłady ich zastosowania w praktyce.
- Określa właściwie proporcje postaci.
- W miarę poprawnie komponuje postać na formatach A 5, A 4, A 3.
- Poprawnie komponuje proste układy martwych natur na formatach A 3 i ewentualnie A 2 (jeśli uczeń dobrze radzi sobie z formatem bazowym).
- Przeprowadza wstępną analizę realizowanego problemu.
- Umiejętnie dobiera różnego rodzaju środki wyrazu artystycznego, jak: kreska, plama, faktura, struktura walorowa – do realizowanego zadania.
- Wskazuje wpływ światła sztucznego i dziennego na dany przedmiot.
- Podejmuje pierwsze próby uzyskiwania iluzji głębi za pomocą światłocienia i perspektywy.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka / kredki (najpierw czarna, a potem rozbudowana gama barwna).
- Tusze i pędzel (kałanek) oraz patyk.
- Farby wodne (umbry, czernie, szarości, biele).
- Sepia, sangwina.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

II. STUDIA MALARSKIE MARTWEJ NATURY

Materiał nauczania.

- Kolor
 - temperatura i relatywizm barw,
 - nasycenie barwy,
 - walor w kolorze,
 - światłocień w malarstwie,
 - kontrast barwny (temperaturowy i dopełnieniowy.)
- Harmonia.
- Gama monochromatyczna.
- Problem przestrzeni w malarstwie (perspektywa malarska i głębia).

- Kompozycja obrazu i jej rodzaje.
- Równowaga w obrazie.
- Problem skali w malarstwie.
- Kompozycja otwarta i zamknięta w malarstwie.
- Kompozycja statyczna i dynamiczna w malarstwie.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Odróżnia gamę monochromatyczną od pełnej gamy barwnej.
- Rozróżnia faktury obserwowanych powierzchni.
- Charakteryzuje temperaturę barwy, rozróżniając barwy ciepłe i zimne.
- Podejmuje pierwsze próby kontrastowania barw.
- Poznaje właściwości i charakteryzuje podstawowe techniki malarskie.
- Rozróżnia i rozpoznaje w pracach plastycznych perspektywę malarską.
- Poznaje podstawowe narzędzia malarskie.
- Świadomie komponuje układy martwych natur na płaszczyźnie obrazu w formatach A3, A2.
- Dobiera właściwe zestawy barw w zależności od zadania.
- Wskazuje wpływ światła sztucznego i dziennego na dany przedmiot.
- Studiuje martwe natury ze szczególnym uwzględnieniem waloru barw oraz ich kontrastów; zestawia barwy tak, aby najlepiej oddziaływały w zależności od kontekstu w układzie kompozycyjnym.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Podejmuje pierwsze próby wypracowania własnych środków ekspresji, takich jak: plama, dukt pędzla, zestawienia (drugi semestr).

Stosowane techniki i narzędzia.

- Farby wodne: tempery, gwasze.
- Pastel tłusta.
- Techniki paramalarskie (barwne tusze i ekoliny).
- Pędzle szczecinowe, nylonowe i kałany.
- Zagruntowane podobrazia malarskie.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu na podstawie prac.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

III. KOMPOZYCJE BARWNE O CHARAKTERZE NIEFIGURATYWNYM

Materiał nauczania.

- Układy kompozycyjne (statyka, dynamika, rytm, równowaga).
- Płaszczyzny barwne i ich zestawienie w określonym układzie kompozycyjnym.
- Linia, jako jeden z podstawowych środków ekspresji malarskiej.
- Kształtowanie charakteru linii i krawędzi płaszczyzny (krawędzie ostre, rwane, szarpane, wydzierane).

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Definiuje pojęcie i charakteryzuje technikę kolażu.
- Rozróżnia i świadomie stosuje różnego rodzaju środki wyrazu, jak: linia, krawędź ostra, miękka, szarpana.
- Buduje kompozycję niefiguratywną zgodnie z zaleconym charakterem (np. statyczna, dynamiczna, z układem rytmicznym) w formatach A3.
- Zestawia świadomie płaszczyzny barwne w różnorodnych zestawieniach (gama monochromatyczna, pełna gama barwna).
- Stosuje technikę kolażu do realizacji zagadnienia.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Barwne papiery i kartony.
- Papier zadrukowany.
- Kleje.
- Nożyczki i ostre nożyki do papieru.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

IV. SZKICE Z NATURY

Materiał nauczania.

- Charakterystyka szkicu, jako sposobu wypowiedzi artystycznej.
- Funkcje szkiców.
- Szkice postaci w różnych układach kompozycyjnych (w różnym wymiarze czasowym – od kilku do kilkunastu minut) w formatach A5, A4, A3.
- Szkice zwierząt z natury (wycieczka do ogrodu zoologicznego) A5, A4.

- Szkice martwej natury, jako wstęp do znalezienia najlepszego układu kompozycyjnego A3.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Odróżnia szkice od rysunków studyjnych.
- Zna funkcje szkiców.
- Podejmuje pierwsze próby ujmowania charakteru i proporcji szkicowanych przedmiotów, człowieka i zwierząt.
- Selekcjonuje materiał i dokonuje właściwego wyboru układu kompozycyjnego.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka.
- Tusz (patyk i pędzel).
- Bejca (pędzel).

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

V. PRACE Z WYOBRAŹNI

Materiał nauczania.

- Różnego rodzaju źródła inspiracji (tekst literacki, muzyka, wrażenia z rzeczywistości).
- Wyrażanie emocji za pomocą środków ekspresji plastycznej.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Wykonuje prace z wyobraźni na zadany temat, inspirując się fabułą literacką, poezją, utworem muzycznym, naturą w formatach A4 i A3.
- Potrafi oddać określone emocje za pomocą języka plastycznego.
- W pracach plastycznych z wyobraźni wykorzystuje poznane techniki i środki ekspresji samodzielnie je dobierając.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka.

- Tusz (patyk i pędzel, piórko).
- Farby wodne (pędzle szczecinowe, nylonowe, kałany).
- Pastel sucha i tłusta.
- Flamastry.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

KLASA II

I. RYSUNKOWE STUDIA Z NATURY

Materiał nauczania.

- Złożona forma i jej charakter.
- Zmiana skali.
- Materia i jej rodzaje, zróżnicowanie fakturowe i walorowe.
- Walor - gradacja szarości od bieli do pełnej czerni.
- Zastosowanie światłocienia w praktycznych zadaniach (rysunek światłocieniowy a rysunek walorowy).
- Komponowanie z wykorzystaniem różnego sposobu oświetlenia formy (światło naturalne i sztuczne, rozproszone i punktowe).
- Oświetlenie naturalne i jego różnorodność.
- Kreska i plama kształtująca ogólny wyraz pracy.
- Analiza realizowanego problemu a świadoma decyzja artystyczna.
- Różne rodzaje środków ekspresji.
- Synteza i analiza formy i ich praktyczne stosowanie.
- Konstrukcja modelu i jego właściwe proporcje.
- Konstrukcja brył i struktura przestrzeni w martwych naturach.
- Model a płaszczyzna kompozycji.
- Skala i zmiana skali.
- Kompozycja otwarta i zamknięta w praktycznych rozwiązaniach.
- Uzyskanie iluzji przestrzeni za pomocą perspektywy zbieżnej w złożonych układach.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Stosuje w swoich pracach różnego rodzaju środki wyrazu, jak: kompozycja i jej rodzaje, skala walorowa, materia i jej rodzaje, światłocień, linia i plama.
- Definiuje (określa) ww. pojęcia i wskazuje przykłady ich zastosowania w praktyce.

- Stosuje różne rodzaje perspektyw (malarska, zbieżna).
- Właściwie wykorzystuje zmianę skali (przełożenia).
- Postrzega i przekłada na język plastyczny różnice tonalne.
- Wykonuje studia z natury.
- Potrafi przeprowadzić syntezę natury.
- Poprawnie konstruuje przedmioty i postać.
- Określa właściwie proporcje postaci.
- W miarę poprawnie komponuje postać na formatach A3 i A2.
- Poprawnie komponuje proste układy martwych natur na formatach A3 i A2.
- Przeprowadza analizę realizowanego problemu.
- Umiejętnie dobiera różnego rodzaju środki wyrazu artystycznego, jak: kreska, plama, faktura, struktura walorowa – do realizowanego zadania.
- Wykorzystuje wpływ światła sztucznego i dziennego na dany przedmiot.
- W miarę poprawnie uzyskuje iluzję głębi za pomocą światłocienia i perspektywy.
- Wypracowuje własne środki ekspresji, jak: kreska, jej natężenie, napięcia kierunkowe, szrafowanie, plama.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka / kredki (czarna oraz barwne), kredka litograficzna.
- Tusze i pędzel (kałanek) oraz patyk.
- Farby wodne (umbry, czernie, szarości, biele).
- Sepia, sangwina.
- Węgiel prasowany, także oprawiany.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

II. STUDIA MALARSKIE MARTWEJ NATURY I PEJZAŻU

Materiał nauczania.

- Kolor i pojęcia z nim związane – kontynuacja zagadnień z klasy I.
- Zastosowanie kontrastów barwnych w określonej gamie.
- Barwa podstawowa a barwa dopełniająca.
- Harmonia i tonacja barwna kompozycji.
- Gama monochromatyczna w kontekście wskazanych zadań.
- Pejzaż i jego kompozycja.
- Stosowanie perspektywy malarskiej i powietrznej.

- Komponowanie przedmiotów na płaszczyźnie obrazu – rozwinięcie zagadnienia.
- Równowaga w obrazie – rozwinięcie zagadnienia.
- Zastosowanie różnej skali.
- Kompozycja otwarta i zamknięta – rozwinięcie zagadnienia.
- kompozycja statyczna i dynamiczna – rozwinięcie zagadnienia.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Rozróżnia i świadomie stosuje właściwą gamę barwną.
- Rozróżnia faktury obserwowanych powierzchni i podejmuje próby oddania ich materii w kompozycji.
- Charakteryzuje temperaturę barw, rozróżniając barwy ciepłe i zimne i stosuje je w praktyce.
- Kontrastuje barwy, uzyskując określone efekty.
- Stosuje podstawowe techniki malarskie.
- Rozróżnia, rozpoznaje i wykorzystuje we własnych pracach perspektywę malarską.
- Posługuje się różnymi narzędziami malarskimi, wykorzystując ich charakter.
- Świadomie komponuje układy martwych natur na płaszczyźnie obrazu w formatach A3 i A2.
- Podejmuje pierwsze próby malowania pejzażu w formatach A3 i A2.
- Dobiera właściwe zestawy barw w zależności od zadania.
- Potrafi wykorzystać światło sztuczne i naturalne w celu uzyskania iluzji głębi.
- Studiuje martwe natury i pejzaże ze szczególnym uwzględnieniem waloru barw oraz ich kontrastów; zestawia barwy tak, aby najlepiej oddziaływały w zależności od kontekstu w układzie kompozycyjnym.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Wypracowuje własne środki ekspresji, jak: plama, dukt pędzla, zestawienia.

Stosowane techniki i narzędzi.

- Farby wodne: tempery, gwasze.
- Pastel tłusta.
- Techniki paramalarskie (barwne tusze i ekoliny).
- Pędzle szczecinowe, nylonowe i kałany.
- Zagruntowane podobrazia malarskie.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

III. KOMPOZYCJE BARWNE O CHARAKTERZE NIEFIGURATYWNYM

Materiał nauczania.

- Układy kompozycyjne (statyka, dynamika, rytm, równowaga).
- Płaszczyzny barwne i ich zestawienie w określonym układzie kompozycyjnym.
- Linia, jako jeden z podstawowych środków ekspresji malarskiej.
- Linia a plama – zależności i oddziaływania.
- Różnice tonalne i kontrasty barwne w układach kompozycyjnych.

Opis osiągnięć ucznia:

Uczeń...

- Rozróżnia i świadomie stosuje różnego rodzaju środki wyrazu, jak: linia, plama, płaszczyzna.
- Buduje kompozycję niefiguratywną zgodnie z zaleconym charakterem (np. statyczna, dynamiczna, z układem rytmicznym) w formatach A3 i A2.
- Zestawia świadomie płaszczyzny barwne w różnorodnych układach (gama monochromatyczna, pełna gama barwna).
- Odpowiednia dobiera malarskie środki wyrazu.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Farby wodne (tempera, gwasz, akryl).
- Zagruntowane podobrazia.
- Pędzle (szczecinowe i nylonowe).

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

IV. SZKICE Z NATURY

Materiał nauczania.

- Szkic, jako sposób wypowiedzi artystycznej – świadomy wybór tej formy wypowiedzi.
- Funkcje szkiców a ich charakter.
- Szkice postaci w różnych układach kompozycyjnych (w różnym wymiarze czasowym – od kilku do kilkunastu minut) w formatach A4 i A3.
- Szkice zwierząt z natury (prace domowe) w formatach A4 i A3.

- Szkice martwej natury, jako wstęp do znalezienia najlepszego układu kompozycyjnego w formatach A5 i A4.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Odróżnia szkice od rysunków studyjnych.
- Zna funkcje szkiców i świadomie je wykorzystuje.
- Ujmuje charakter i proporcje szkicowanych przedmiotów, człowieka i zwierząt.
- Selekcjonuje materiał i dokonuje właściwego wyboru układu kompozycyjnego.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka.
- Tusz (patyk i pędzel, piórko).
- Bejca (pędzel).
- Węgiel prasowany i w oprawie.
- Sepia, sangwina.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

V. PRACE Z WYOBRAŹNI

Materiał nauczania.

- Różnego rodzaju źródła inspiracji (tekst literacki, muzyka, wrażenia z rzeczywistości).
- Myślenie abstrakcyjne, jako klucz do rozwoju wyobraźni.
- Wyrażanie emocji za pomocą środków ekspresji plastycznej.
- Pojęcie abstrakcyjne a język sztuki.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Wykonuje prace z wyobraźni na zadany temat, inspirując się fabułą literacką, poezją, utworem muzycznym, naturą w formatach A3 i A2.
- Autorsko dokonuje analizy rzeczywistości, a następnie świadomie odchodzi od natury w kierunku abstrakcji aluzyjnej.
- Potrafi oddać określone emocje za pomocą środków ekspresji plastycznej.
- Umiejętnie przekłada pojęcia abstrakcyjne na język plastyczny.

- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka.
- Tusz (patyk i pędzel, piórko).
- Bejca (pędzel).
- Węgiel prasowany i w oprawie.
- Sepia, sangwina.
- Farby wodne (pędzle szczecinowe, nylonowe, kałany).
- Pastel sucha i tłusta.
- Cienkopis.
- Długopis.
- Flamastry.
- Kolaż i fotomontaż.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

KLASA III

I. RYSUNKOWE STUDIA Z NATURY

Materiał nauczania.

- Złożona forma, rozbudowany układ kompozycyjny a płaszczyzna.
- Swobodne komponowanie z zastosowaniem zmiany skali.
- Materia i jej rodzaje – zróżnicowanie faktur.
- Walor – pełna skala walorowa z uwzględnieniem kontrastu bieli czerni.
- Zastosowanie światłocienia w praktycznych zadaniach (rysunek światłocieniowy a rysunek walorowy).
- Komponowanie z wykorzystaniem różnego sposobu oświetlenia formy (światło naturalne i sztuczne, rozproszone i punktowe).
- Sposoby operowania światłem.
- Kreska i plama kształtująca ogólny wyraz pracy – indywidualne poszukiwanie własnych środków ekspresji.
- Analiza realizowanego problemu a świadoma decyzja artystyczna.
- Synteza i analiza formy i ich praktyczne stosowanie.
- Budowa i konstrukcja modelu a jego charakter.
- Konstrukcja brył i struktura przestrzeni w martwych naturach.
- Kompozycja otwarta i zamknięta w praktycznych rozwiązaniach.

- Uzyskanie iluzji przestrzeni za pomocą perspektywy zbieżnej w złożonych układach.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Stosuje w swoich pracach różnego rodzaju środki wyrazu, jak: kompozycja i jej rodzaje, skala walorowa, materia i jej rodzaje, światłocień, linia i plama.
- Definiuje (określa) ww. pojęcia i wskazuje przykłady ich zastosowania w praktyce.
- Stosuje różne rodzaje perspektyw (malarska, zbieżna).
- Właściwie wykorzystuje zmianę skali (przełożenia).
- Postrzega i przekłada na język plastyczny różnice tonalne.
- Wykonuje studia z natury.
- Poszukuje własnych środków ekspresji twórczej (linia, dukt narzędzia, plama).
- Potrafi przeprowadzić syntezę natury.
- Poprawnie buduje i konstruuje modela uwzględniając jego charakter.
- Określa właściwie proporcje postaci.
- W miarę poprawnie komponuje postać na formatach A2 i A1.
- Poprawnie komponuje proste układy martwych natur na formatach A2, A1, B1.
- Przeprowadza analizę realizowanego problemu.
- Umiejętnie dobiera różnego rodzaju środki wyrazu artystycznego, jak: kreska, plama, faktura, struktura walorowa – do realizowanego zadania.
- Wykorzystuje wpływ światła sztucznego i dziennego na dany przedmiot.
- Poprawnie uzyskuje iluzję głębi za pomocą światłocienia i perspektywy.
- Wypracowuje własne środki ekspresji, jak: kreska, jej natężenie, napięcia kierunkowe, szrafowanie, plama.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Potrafi wykonać samodzielnie studium modela w przewidzianym czasie czterech godzin lekcyjnych, bez korekty nauczyciela zgodnie z zasadami przeprowadzania przeglądów CEA.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka / kredki (czarna oraz barwne), kredka litograficzna.
- Tusze i pędzel (kałanek) oraz patyk.
- Farby wodne (umbry, czernie, szarości, biele).
- Sepia, sangwina.
- Węgiel prasowany, także oprawiany
- Pastel sucha.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.

- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

II. STUDIA MALARSKIE MARTWEJ NATURY

Materiał nauczania.

- Kolor i pojęcia z nim związane – kontynuacja zagadnień z klasy I i II.
- Zastosowanie kontrastów barwnych w określonej gamie.
- Barwa podstawowa a barwa dopełniająca, poszukiwanie kontrastów dopełnieniowych.
- Harmonia i tonacja barwna kompozycji z zastosowaniem różnych technologii np. laserunek.
- Gama monochromatyczna w kontekście wskazanych zadań.
- Komponowanie przedmiotów na płaszczyźnie obrazu – rozwinięcie zagadnienia z klasy I i II.
- Stosowanie perspektywy malarskiej i powietrznej.
- Równowaga w obrazie – rozwinięcie zagadnienia.
- Zastosowanie różnej skali.
- Kompozycja otwarta i zamknięta – rozwinięcie zagadnienia z klasy I i II.
- kompozycja statyczna i dynamiczna – rozwinięcie zagadnienia z klasy I i II.
- Studia malarskie w oparciu o interpretację autorską martwej natury.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Rozróżnia i świadomie stosuje właściwą gamę barwną.
- Rozróżnia faktury obserwowanych powierzchni i oddaje ich materię.
- Stosuje kontrasty temperaturowe w praktyce.
- Kontrastuje techniki malarskie, poszukuje własnych technik.
- Świadomie stosuje we własnych pracach perspektywę malarską.
- Posługuje się różnymi narzędziami malarskimi, wykorzystując ich charakter.
- Świadomie komponuje układy martwych natur na płaszczyźnie obrazu w formatach A2 i A1, A0, B1.
- Dobiera właściwe zestawy barw w zależności od zadania.
- Świadomie wykorzystuje światło sztuczne i naturalne w celu uzyskania iluzji głębi.
- Studiuje martwe natury ze szczególnym uwzględnieniem waloru barw oraz ich kontrastów; zestawia barwy tak, aby najlepiej oddziaływały w zależności od kontekstu w układzie kompozycyjnym.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Stosuje własne środki ekspresji, jak: plama, dukt pędzla, zestawienia kolorystyczne.
- Studiuje martwą naturę analitycznie, a następnie interpretuje ją dokonując świadomie syntezy.
- Potrafi wykonać samodzielnie studium martwej natury w przewidzianym czasie czterech godzin lekcyjnych, bez korekty nauczyciela zgodnie z zasadami przeprowadzania przeglądów CEA.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Farby wodne: tempery, gwasze i akrylowe.
- Farby olejne.
- Pastel sucha i tłusta.
- Techniki paramalarskie (barwne tusze i ekoliny).
- Pędzle szczecinowe, nylonowe i kałany.
- Zagruntowane podobrazia malarskie.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

III. PLENEROWE STUDIA MALARSKIE PEJZAŻU

Materiał nauczania.

- Kolor i pojęcia z nim związane – w rozproszonym świetle naturalnym.
- Zależność światła od pory dnia, roku, aury.
- Zastosowanie kontrastów barwnych w określonej gamie.
- Barwa podstawowa a barwa dopełniająca, poszukiwanie kontrastów dopełnieniowych w pejzażu.
- Harmonia i tonacja barwna kompozycji z zastosowaniem różnych technologii np. laserunek.
- Pejzaż, jego kompozycja analiza i synteza przestrzeni w naturze.
- Rodzaje i gatunki pejzażu a stosowane środki wyrazu.
- Stosowanie perspektywy malarskiej i powietrznej.
- Komponowanie przedmiotów na płaszczyźnie obrazu – rozwinięcie zagadnienia z klasy I i II.
- Równowaga w obrazie – rozwinięcie zagadnienia.
- Zastosowanie różnej skali.
- Kompozycja otwarta i zamknięta – rozwinięcie zagadnienia z klasy I i II.
- Kompozycja statyczna i dynamiczna – rozwinięcie zagadnienia z klasy I i II.
- Studia malarskie w oparciu o interpretację autorską natury.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Rozróżnia i świadomie stosuje właściwą gamę barwną.
- Rozróżnia charakter obserwowanych zjawisk i oddaje je.
- Stosuje kontrasty temperaturowe w praktyce.

- Kontrastuje barwy uzyskując określone efekty.
- Stosuje różne techniki malarskie, poszukuje własnych technik.
- Świadomie stosuje we własnych pracach perspektywę malarską.
- Posługuje się różnymi narzędziami malarskimi, wykorzystując ich charakter.
- Świadomie komponuje układy pejzażu na płaszczyźnie obrazu w różnorodnych formatach (także kwadrat i tondo).
- Dobiera właściwe zestawy barw w zależności od zadania.
- Studiuje pejzaże ze szczególnym uwzględnieniem waloru barw oraz ich kontrastów; zestawia barwy tak, aby najlepiej oddziaływały w zależności od kontekstu w układzie kompozycyjnym.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Stosuje własne środki ekspresji, jak: plama, dukt pędzla, zestawienia kolorystyczne.
- Studiuje naturę analitycznie, a następnie interpretuje ją dokonując świadomie syntezy.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Farby wodne: tempery, gwasze i akrylowe.
- Farby olejne.
- Pastel sucha i tłusta.
- Techniki paramalarskie (barwne tusze i ekoliny).
- Pędzle szczecinowe, nylonowe i kałany.
- Zagruntowane podobrazia malarskie.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.
- Wystawa poplenerowa.

IV. SZKICE Z NATURY

Materiał nauczania.

- Świadomy wybór szkicu, jako formy wypowiedzi.
- Funkcje szkiców, ich charakter i zastosowanie w praktyce.
- Szkice postaci w różnych układach kompozycyjnych (w różnym wymiarze czasowym – od kilku do kilkunastu minut) w formatach A4 i A3.
- Szkice martwej natury, jako wstęp do znalezienia najlepszego układu kompozycyjnego w różnych formatach.
- Szkice pejzażu, także jako wstęp do znalezienia najlepszego kadru i kompozycji.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Zna funkcje szkiców i świadomie je wykorzystuje.
- Ujmuje charakter i proporcje szkicowanych przedmiotów, człowieka, zwierząt i pejzażu.
- Selekcjonuje materiał i dokonuje właściwego wyboru układu kompozycyjnego.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka.
- Tusz (patyk i pędzel, piórko).
- Bejca (pędzel).
- Węgiel prasowany i w oprawie.
- Sepia, sangwina.
- Farby wodne.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

V. PRACE Z WYOBRAŹNI

Materiał nauczania.

- Różnego rodzaju źródła inspiracji (tekst literacki, muzyka, wrażenia z rzeczywistości).
- Myślenie abstrakcyjne, jako klucz do rozwoju wyobraźni.
- Wyrażanie emocji za pomocą środków ekspresji plastycznej.
- Pojęcie abstrakcyjne a język sztuki.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Wykonuje prace z wyobraźni na zadany temat, inspirując się fabułą literacką, poezją, utworem muzycznym, naturą w różnorodnych formatach.
- Autorsko dokonuje analizy rzeczywistości a następnie świadomie odchodzi od natury w kierunku abstrakcji aluzyjnej.
- Oddaje określone emocje za pomocą środków ekspresji plastycznej.
- Umiejętnie przekłada pojęcia abstrakcyjne na język plastyczny.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka.
- Tusz (patyk i pędzel, piórko).
- Bejca (pędzel).
- Węgiel prasowany i w oprawie.
- Sepia, sangwina.
- Farby wodne (pędzle szczecinowe, nylonowe, kałany).
- Pastel sucha i tłusta.
- Cienkopis.
- Długopis.
- Flamastry.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.

KLASA IV

I. RYSUNKOWE STUDIA Z NATURY (MARTWA NATURA, MODEL I PEJZAŻ)

Materiał nauczania.

- Złożona forma, rozbudowany układ kompozycyjny a płaszczyzna.
- Swobodne komponowanie z zastosowaniem zmiany skali.
- Materia i jej rodzaje – zróżnicowanie faktur.
- Walor – pełna skala walorowa z uwzględnieniem kontrastu bieli czerni.
- Zastosowanie światłocienia w praktycznych zadaniach (rysunek światłocieniowy a rysunek walorowy).
- Komponowanie z wykorzystaniem różnego sposobu oświetlenia formy (światło naturalne i sztuczne, rozproszone i punktowe).
- Sposoby operowania światłem.
- Przestrzeń w naturze a sposoby jej komponowania (kadr w pejzażu).
- Kreska i plama kształtująca ogólny wyraz pracy – zastosowanie własnych środków ekspresji.
- Analiza realizowanego problemu a świadoma decyzja artystyczna.
- Synteza i analiza formy i ich praktyczne stosowanie.
- Konstrukcja, budowa i charakter modelu.
- Struktura przestrzeni w rysunku pejzażu.
- Konstrukcja brył i struktura przestrzeni w martwych naturach.
- Kompozycja otwarta i zamknięta w praktycznych rozwiązaniach.

- Uzyskanie iluzji przestrzeni za pomocą perspektywy zbieżnej w złożonych układach.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Stosuje w swoich pracach różnego rodzaju środki wyrazu, jak: kompozycja i jej rodzaje, skala walorowa, materia i jej rodzaje, światłocień, linia i plama.
- Stosuje różne rodzaje perspektyw (zbieżna).
- Właściwie wykorzystuje zmianę skali (przełożenia).
- Postrzega i przekłada na język plastyczny różnice tonalne.
- Wykonuje studia z natury.
- Stosuje własne środki ekspresji twórczej (linia, dukt narzędzia, plama).
- Przeprowadza syntezę natury (w tym pejzażu).
- Poprawnie buduje i konstruuje modela, uwzględniając jego charakter.
- Określa właściwie proporcje postaci.
- Poprawnie komponuje postać na formatach A2, A1, B1, B0.
- Poprawnie komponuje proste układy martwych natur na różnych formatach.
- Przeprowadza analizę realizowanego problemu.
- Umiejętnie dobiera różnego rodzaju środki wyrazu artystycznego, jak: kreska, plama, faktura, struktura walorowa – do realizowanego zadania.
- Wykorzystuje wpływ światła sztucznego i dziennego na dany przedmiot.
- Poprawnie uzyskuje iluzję głębi za pomocą światłocienia i perspektywy.
- Wypracowuje inne środki ekspresji, jak: kreska, jej natężenie, napięcia kierunkowe, szrafowanie, plama.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Eksperymentuje w zakresie poszukiwań własnego języka plastycznego.
- Analizuje i krytycznie ocenia prace własne i wskazane.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Ołówek.
- Kredka / kredki (czarna oraz barwne), kredka litograficzna.
- Tusze i pędzel (kałanek) oraz patyk.
- Farby wodne (umbry, czernie, szarości, biele).
- Sepia, sangwina.
- Węgiel prasowany, także oprawiany.
- Pastel sucha.
- Techniki własne i mieszane.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.

- Przegląd i selekcja prac.
- Wystawa końcoworoczna.

II. STUDIA MALARSKIE MARTWEJ NATURY

Materiał nauczania.

- Kolor i pojęcia z nim związane – kontynuacja zagadnień z klas poprzednich.
- Zastosowanie kontrastów barwnych w określonej gamie.
- Barwa podstawowa a barwa dopełniająca, poszukiwanie kontrastów dopełnieniowych.
- Harmonia i tonacja barwna kompozycji z zastosowaniem różnych technologii np. laserunek.
- Gama monochromatyczna w kontekście wskazanych zadań.
- Komponowanie przedmiotów na płaszczyźnie obrazu – rozwinięcie zagadnienia z klas poprzednich.
- Stosowanie perspektywy malarskiej i powietrznej.
- Równowaga w obrazie – rozwinięcie zagadnienia.
- Zastosowanie różnej skali.
- Kompozycja otwarta i zamknięta – rozwinięcie zagadnienia z klas poprzednich.
- kompozycja statyczna i dynamiczna – rozwinięcie zagadnienia z klas poprzednich.
- Studia malarskie w oparciu o interpretację autorską martwej natury.
- Prace towarzyszące dyplomowi (aneks) na wskazany temat.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Rozróżnia i świadomie stosuje właściwą gamę barwną.
- Rozróżnia faktury obserwowanych powierzchni i oddaje ich materię.
- Stosuje kontrasty temperaturowe w praktyce.
- Kontrastuje barw, uzyskując określone efekty.
- Stosuje różne techniki malarskie, poszukuje własnych technik.
- Świadomie stosuje we własnych pracach perspektywę malarską.
- Posługuje się różnymi narzędziami malarskimi, wykorzystując ich charakter.
- Świadomie komponuje układy martwych natur na płaszczyźnie obrazu w różnych formatach.
- Dobiera właściwe zestawy barw w zależności od zadania.
- Świadomie wykorzystuje światło sztuczne i naturalne w celu uzyskania iluzji głębi.
- Studiuje martwe natury ze szczególnym uwzględnieniem waloru barw oraz ich kontrastów; zestawia barwy tak, aby najlepiej oddziaływały w zależności od kontekstu w układzie kompozycyjnym.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Stosuje własne środki ekspresji, jak: plama, dukt pędzla, zestawienia kolorystyczne.
- Studiuje martwą naturę analitycznie, a następnie interpretuje ją dokonując świadomie syntezy.

- W pracach towarzyszących dyplomowi (aneksy) wykazuje się samodzielnością twórczą.
- Eksperymentuje w zakresie poszukiwań własnego języka plastycznego.
- Analizuje i krytycznie ocenia prace własne i wskazane.

Stosowane techniki i narzędzia.

- Farby wodne: tempery, gwasze i akrylowe.
- Farby olejne.
- Pastel sucha i tłusta.
- Techniki paramalarskie (barwne tusze i ekoliny).
- Pędzle szczecinowe, nylonowe i kałany.
- Zagruntowane podobrazia malarskie.
- Techniki mieszane i własne.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.
- Wystawa końcoworoczna.

III. PLENEROWE STUDIA MALARSKIE PEJZAŻU

Materiał nauczania.

- Kolor i pojęcia z nim związane – w rozproszonym świetle naturalnym.
- Zależność światła od pory dnia, roku, aury.
- Zastosowanie kontrastów barwnych w określonej gamie.
- Barwa podstawowa a barwa dopełniająca, poszukiwanie kontrastów dopełnieniowych w pejzażu.
- Harmonia i tonacja barwna kompozycji z zastosowaniem różnych technologii np. laserunek.
- Pejzaż, jego kompozycja analiza i synteza przestrzeni w naturze.
- Rodzaje i gatunki pejzażu a stosowane środki wyrazu.
- Stosowanie perspektywy malarskiej i powietrznej.
- Komponowanie przedmiotów na płaszczyźnie obrazu – rozwinięcie zagadnienia z klas poprzednich.
- Równowaga w obrazie – rozwinięcie zagadnienia.
- Zastosowanie różnej skali.
- Kompozycja otwarta i zamknięta – rozwinięcie zagadnienia z klas poprzednich.
- kompozycja statyczna i dynamiczna – rozwinięcie zagadnienia z klas poprzednich.
- Studia malarskie w oparciu o interpretację autorską natury.
- Prace towarzyszące dyplomowi (aneks) na wskazany temat.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Rozróżnia i świadomie stosuje właściwą gamę barwną.
- Rozróżnia charakter obserwowanych zjawisk i oddaje je.
- Stosuje kontrasty temperaturowe w praktyce.
- Kontrastuje barwy, uzyskując określone efekty.
- Stosuje różne techniki malarskie, poszukuje własnych technik.
- Świadomie stosuje we własnych pracach perspektywę malarską.
- Posługuje się różnymi narzędziami malarskim, wykorzystując ich charakter.
- Świadomie komponuje układy pejzażu na płaszczyźnie obrazu w różnorodnych formatach.
- Dobiera właściwe zestawy barw w zależności od zadania.
- Studiuje pejzaże ze szczególnym uwzględnieniem waloru barw oraz ich kontrastów; zestawia barwy tak, aby najlepiej oddziaływały w zależności od kontekstu w układzie kompozycyjnym.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Stosuje własne środki ekspresji, jak: plama, dukt pędzla, zestawienia kolorystyczne.
- Studiuje naturę analitycznie, a następnie interpretuje ją dokonując świadomie syntezy.
- W pracach towarzyszących dyplomowi (aneksy) wykazuje się samodzielnością twórczą.
- Eksperymentuje, poszukując własnego języka plastycznego.
- Krytycznie ocenia prace własne i oglądane.

Stosowane techniki i narzędzia:

- Farby wodne: tempery, gwasze i akrylowe.
- Farby olejne.
- Pastel sucha i tłusta.
- Techniki paramalarskie (barwne tusze i ekoliny).
- Pędzle szczecinowe, nylonowe i kałany.
- Zagruntowane podobrazia malarskie.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Wypowiedź ucznia.
- Umiejętność zastosowania pojęć i terminów w zadaniach plastycznych.
- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.
- Wystawa poplenerowa.

IV. SZKICE Z NATURY

Materiał nauczania.

- Świadomy wybór szkicu, jako formy wypowiedzi.
- Funkcje szkiców, ich charakter i zastosowanie w praktyce.
- Szkice postaci w różnych układach kompozycyjnych (w różnym wymiarze czasowym – od kilku do kilkunastu minut) w formatach A4 i A3.
- Szkice martwej natury, jako wstęp do znalezienia najlepszego układu kompozycyjnego w różnych formatach.
- Szkice pejzażu, także jako wstęp do znalezienia najlepszego kadru i kompozycji.

Opis osiągnięć ucznia.

Uczeń...

- Zna funkcje szkiców i świadomie je wykorzystuje.
- Ujmuje charakter i proporcje szkicowanych przedmiotów, człowieka, zwierząt i pejzażu.
- Selekcjonuje materiał i dokonuje właściwego wyboru układu kompozycyjnego.
- Stosuje wskazane narzędzie i technikę.
- Poszukuje własnych rozwiązań technicznych.

Stosowane techniki i narzędzia:

- Ołówek.
- Kredka.
- Tusz (patyk i pędzel, piórko).
- Bejca (pędzel).
- Węgiel prasowany i w oprawie.
- Sepia, sangwina.
- Farby wodne.
- Techniki mieszane i własne.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.

- Obserwacja progresu w pracach.
- Korekta indywidualna.
- Korekta zbiorowa.
- Przegląd i selekcja prac.